Cevap Anahtarı ve Puanlama Yönergesi

8. SINIF T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ 1. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI · Sınav 1 (Kolay düzey) · Konu-soru dağılım tablosu: Senaryo 1

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
1a	**İTA.8.1.1** Avrupa'daki gelişmelerin yansımaları bağlamında Osmanlı Devleti'nin yirminci yüzyılın	Avrupa'nın ucuz fabrika malları Osmanlı pazarını doldurdu; el tezgâhlarına dayalı yerli üretim gerileyip rekabet edemedi. Osmanlı Devleti Avrupa için açık pazar ve ham madde kaynağı hâline geldi.	Avrupa mallarının Osmanlı pazarına girmesi / açık pazar olma **(4 p)** Yerli üretimin (el tezgâhlarının) gerilemesi ya da ham madde kaynağı olma **(4 p)** **Toplam: 8 p**
1b		Osmanlı Devleti farklı milletlerden oluşan çok uluslu bir devletti. Milliyetçilik fikri bu milletleri bağımsızlık için ayaklanmaya yöneltti; isyanlar ve toprak kayıpları yaşandı.	Osmanlı'nın çok uluslu yapısını belirtme **(3 p)** İsyanlar ve/veya toprak kaybı sonucunu yazma **(5 p)** **Toplam: 8 p**
2a	**İTA.8.1.2** Mustafa Kemal'in çocukluk ve öğrenim hayatından hareketle onun kişilik özelliklerinin oluşumu hakkında çıkarımlarda bulunur	Kararlılık, hedefine bağlılık, kendi kararlarını verebilme (bağımsız düşünme). (Gerekçesi metne uygun farklı özellikler de kabul edilir.)	Metne uygun bir kişilik özelliği **(5 p)** Özelliği olayla ilişkilendirme **(3 p)** **Toplam: 8 p**
2b		Derslerinde, özellikle matematikte çok başarılı, zeki ve çalışkan bir öğrenci olduğunu gösterir.	Başarılı / zeki / çalışkan olduğunu belirtme **(6 p)** Matematik dersiyle ilişkilendirme **(3 p)** **Toplam: 9 p**
3a	**İTA.8.1.3** Gençlik döneminde Mustafa Kemal'in fikir hayatını etkileyen önemli kişileri ve olayları kavrar	Vatan sevgisi (vatanseverlik) ve hürriyet (özgürlük) düşüncelerini etkilemiştir.	Vatan sevgisi **(4 p)** Hürriyet / özgürlük düşüncesi **(4 p)** **Toplam: 8 p**
3b		Avrupalı (Fransız) düşünürlerin eserlerini okuyabildi; Fransız İhtilali'nin getirdiği özgürlük, eşitlik ve millî egemenlik gibi fikirleri tanıdı.	Avrupalı düşünürlerin eserlerini okuyabilme **(4 p)** Özgürlük, eşitlik, millî egemenlik gibi fikirlerle tanışma **(4 p)** **Toplam: 8 p**
4a	**İTA.8.1.4** Mustafa Kemal'in askerlik hayatı ile ilgili olayları ve olguları onun kişilik özellikleri ile ilişkilendirir	Vatanseverlik, fedakârlık, cesaret, sorumluluk sahibi olma. (Olaya uygun farklı özellikler de kabul edilir.)	Olaya uygun bir kişilik özelliği **(5 p)** Kısa gerekçe **(3 p)** **Toplam: 8 p**
4b		Söz askerlerin moralini ve vatan için savaşma azmini artırdı. Mustafa Kemal'in askerlerini etkileyip yönlendirebilen, kararlı ve kendisi de ön safta bulunan bir lider olduğunu gösterir.	Sözün askerlere etkisi (moral, azim) **(4 p)** Liderlik / kararlılık özelliğiyle ilişkilendirme **(5 p)** **Toplam: 9 p**

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
5*a*	**İTA.8.2.1** Birinci Dünya Savaşı'nın sebeplerini ve savaşın başlamasına yol açan gelişmeleri kavrar	Avusturya-Macaristan veliahdının Saraybosna'da bir Sırp milliyetçisi tarafından öldürülmesi (Saraybosna Suikastı).	Saraybosna Suikastı'nı belirtme **(8 p)** **Toplam: 8 p**
5b		Sömürge (ham madde ve pazar) yarışı, devletlerin bloklara (ittifaklara) ayrılması, silahlanma yarışı, milliyetçilik akımı, Sanayi İnkılabı'nın doğurduğu rekabet. (Herhangi ikisi)	Birinci doğru sebep **(4 p)** İkinci doğru sebep **(5 p)** **Toplam: 9 p**
6*a*	**İTA.8.2.2** Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin durumu hakkında çıkarımlarda bulunur	Süveyş Kanalı'nı ele geçirerek İngiltere'nin Hindistan'daki sömürgeleriyle bağlantısını kesmek (ve Mısır'ı geri almak).	Süveyş Kanalı'nı ele geçirme / İngiltere'nin sömürge yolunu kesme **(8 p)** **Toplam: 8 p**
6b		İtilaf Devletleri Boğazlardan geçerek Rusya'ya yardım ulaştıramadı; bu durum savaşın uzamasına ve Rusya'nın zor duruma düşmesine yol açtı. (Bulgaristan'ın İttifak Devletleri yanında savaşa girmesi de kabul edilir.)	Rusya'ya yardım ulaştırılamaması ya da başka doğru sonuç **(6 p)** Savaşın gidişiyle ilişkilendirme **(3 p)** **Toplam: 9 p**

Açık uçlu sorularda farklı ama doğru gerekçelere de puan verilir. Kısmi puan ölçütleri öğretmenin değerlendirmesine yol gösterir.